

Kommunstyrelsen
i Stockholm

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
KF/KS Kansli	
Ink.	2004 -12- 0 8
Dnr:	329-4845/2004
Till:	RA

Sthlm 7/12-04

Vädjan om stöd/bidrag.

Härmed vädjar Stiftelsen ungdomsvård om stöd till
"Överviktsprojektet" enligt bifogade handlingar.

Med vänlig hälsning

Sven Rollenhagen
Projektledare

Stiftelsen ungdomsvård

Ö ver
V ikts
P rojektet

Ett livsviktigt projekt!

Projektbeskrivning

Sven Rollenhagen

Projektledare

Adress: Brännkyrkagatan 25, 118 22 sthlm.

Tele: 08-642 38 35. / 070-602 38 35

E-post: mvp@telia.com

www.ungdomsvard.se

Bakgrund

Stiftelsen ungdomsvård har med framgång i 14 år arbetat med ungdomar som trasslat in sig i missbruk, kriminalitet och annan "social ohälsa". Genom att lotsa in ungdomarna i arbetsliv, studier, fysisk träning, friluftsliv mm har ett flertal ungdomar erbjudits nya alternativ till sin destruktiva livsföring. Under de senaste åren har vi blivit upphandlade och godkända av Stockholms stad vilken också varit vår huvudsakliga kund och samarbetspartner.

Under det senaste året har stiftelsen alltmer blivit uppmärksam på ett nytt allvarligt hot mot ungdomar, nämligen övervikt. Tendensen synes tydlig, allt fler barn och ungdomar blir mer passiva, äter för mycket och fel samtidigt som vuxenvärlden "ser på". Utredning läggs till utredning medan problemet växer. I vissa fall får överviktiga unga beskedet att "de väger för lite", definitionsmässigt ej fetma, för att få hjälp inom etablerad sjukvård. Många har inte möjlighet av egen kraft ta sig ur den onda cirkeln utan behöver stöd "utifrån". Skam, skuld, förtvivlan, mobbning, sociala problem, fysisk och psykisk ohälsa blir konsekvenser av övervikten. Individer, familjer och samhälle drabbas.

Vår syn är att övervikt handlar om ett allvarligt beroendetilstånd som måste bemötas med professionella stödinsatser för att kunna brytas, väl jämförbart med beroende till droger eller spel. Övervikt är mer förekommande i de redan socioekonomiskt svaga grupperna. Detta innebär att en redan utsatt grupp blir ännu mer belastad.

Dagsläget

Vi har sedan vi börjat informera om projektet fått ett enormt stort gensvar från familjer, skolor och till viss del socialtjänsten. Vi har fn två ungdomar som erhållit bistånd enligt socialtjänstlagen. Genom ett mindre bidrag från en kunglig fond har vi även kunnat påbörja ett ideellt arbete med övriga intresserade.

Dilemmat tycks framförallt vara för de barn i familjer som *inte* är aktuella inom socialtjänsten pga övrig problematik. Där finns en viss skepsis hos både familjerna och aktuella stadsdelar om huruvida det är rätt "kanal" att gå via socialtjänsten.

Landstinget finner heller inga möjligheter att ge stöd eftersom "sjukdom inte föreligger". Eftersom projektet är banbrytande och gränsöverskridande är Stiftelsens förhoppning att Kommunstyrelsen ser fördelar med att ge de drabbade familjerna stöd.

Vi hoppas, vid intresse, att kunna ha en konstruktiv dialog med Er om hur ett eventuellt stöd skulle kunna utformas.

Glapp i befintlig vårdkedja

Idag tycks en del förebyggande arbete äntligen komma igång. Vissa skolor ökar antalet idrottslektioner och blir mer uppmärksamma på elevernas kostvanor. Samtidigt finns "överviktsenheter" på vissa sjukhus som arbetar med de som har diagnosen "fetma". För gruppen däremellan saknas idag oftast lämpliga alternativ. Dessa kommer dock i de flesta fall att bli patienter inom sjukvården om de inte får hjälp i tid. Det är här som det unika

"Överviktsprojektet" kompletterar utbudet och därmed kan förebygga onödigt fysiskt, psykiskt och socialt lidande.

Mål

- *Att erbjuda konkret stöd till överviktiga barn och ungdomar samt de i riskzonen för övervikt
- *Att uppnå varaktig viktninskning hos ungdomarna
- *Att skapa förhöjd livskvalitet för ungdomarna genom förbättrad fysisk och psykisk hälsa
- *Att i samarbete med skolor även arbeta förebyggande genom att förbättra kost och motion

Målgrupp

Målgruppen är överviktiga ungdomar och ungdomar i riskzonen för övervikt som behöver stöd för att ändra sin livsföring. Ungdomarna kan själva ha försökt med viktninskning och även i vissa fall erhållit hjälp genom skolhälsovården, dock utan lyckad viktninskning.

Upptagningsområde

Vi välkomnar ungdomar från Stockholms län, men där inackordering och skola/praktik kan ordnas även från övriga landet.

Metod

Vår metod är att integrera ett medicinskt och socialt synsätt för att kunna nå "hela" människan. Eftersom vi tror att överviktsproblem måste bemötas med en helhetssyn arbetar vi parallellt på ett flertal plan:

Läkarstöd finns med som en röd tråd under hela projektiden. Inledningsvis för att utesluta medicinska orsaker till övervikten samt att få en god uppfattning av den fysiska statusen. Test av kondition, styrka, rörlighet, mätning/vägning, kontroll av blodtryck, andning/lungor, diabetes mm. Efterhand är dessa kontroller ett utmärkt sätt att se om programmet visar sig vara framgångsrikt och en viktig feedback till ungdomarna om deras utveckling.

Läkarkontakten borgar också för att träningsprogrammen läggs upp på ett adekvat sätt och minskar risken för onödiga belastningsskador.

Fysiska aktiviteter genom cykling, simning, styrketräning, dans mm. För att bryta passiviteten erbjuds ungdomarna att prova en mängd olika aktiviteter och även uppmuntra till egna initiativ med kamrater och familj. Vi arbetar för att skapa en glädje över rörelse och anpassa

aktiviteterna till ungdomarnas förmåga. Fysisk träning skapar även "endorfinkickar" vilket påverkar självförtroendet och den psykiska hälsan positivt. Personliga tränare utför träning både i grupp och enskilt. Genom att sätta upp små, enkla delmål och gradvis bygga upp fysiken ökas träningsdoserna succesivt.

Friluftsliv genom dykning, paddling, långfärdsskridskor, segling, klättring, vandring mm ger många fördelar: att röra sig och samtidigt uppleva spänning och naturupplevelser, ny gemenskap med andra, ny roll(byta ut "överviktig" mot ex "dykare"). Att röra sig på och i vatten ger också en härlig känsla av frihet som många med övervikt uppskattar.

När viktminskningen har börjat finns goda möjligheter för ungdomarna att sedan ta dykcertifikat och få ett nytt "överviktshämmande" intresse. Att efterhand kunna anta alltmer roliga utmaningar leder till en vilja att hålla kvar sin nya livsstil. Inom dykningen finns också ett klart hälsokrav vilket blir ytterligare en sporre till förändring.

En del friluftsliv bedrivs i lägerform i Stockholms skärgård där hela familjer kan delta. Stiftelsen har ett flertal utmärkta instruktörer och guider för detta arbete. Vår syn är att alla kan prova det mesta utifrån sina egna förutsättningar.

Alla aktiviteter utförs med mycket höga krav när det gäller kvalitet och säkerhet.

Vi betonar relativt enkla, prisvärda aktiviteter i närområdet. Detta möjliggör för ungdomarna att själva fortsätta med sina nya intressen även efter projektet.

Vila och återhämtning är nödvändigt för oss alla men speciellt angeläget om olika fysiska aktiviteter ökar. Genom att bl.a. träna enkla avslappningsövningar underlättar vi för ungdomarna att skapa balans mellan aktivitet, kost och vila. En extra bonus blir att risken för stressrelaterade åkommor drastiskt kan minskas. Här kan också risken för "jojo"-vikt minskas, dvs det inte ovanliga att pendla mellan övervikt och undervikt.

Matlagningskurser/kostrådgivning.

Eftersom tidsnöd tycks vara en stor orsak till slarv med maten lägger vi mycket energi på träning i praktiskt/konkret planering, inköp och matlagning. Planen är att visa på alternativ till halvfabrikat, snabbmat och liknande. Här visar vi att nyttig mat definitivt kan vara välsmakande genom att bl.a. titta närmare på en del mat från Asien och delar av Sydeuropa. Vi bedömer att både ungdomar och föräldrar bör delta för att skapa en förbättring i hela nätverket. Enskild rådgivning med kostrådgivare/dietist möjliggör också ett mer personligt utformat stöd.

Mentorskap/kamratstöd erbjuds ungdomarna i form av en person som kan vara ett vardagligt stöd och uppmuntran. Vi har upparbetade kontakter med ett flertal intresserade och utmärkta kandidater. De flesta av dessa har ett passionerat intresse av någon äventyrssport men en del är "helt vanliga" killar och tjejer som vill stödja andra. Dessa personer arbetar huvudsakligen ideellt som förebilder och erhåller regelbunden handledning av erfaren socionom.

En del av dessa har själv haft "trassel" med sin vikt men lever idag ett harmoniskt liv med "stabil" vikt. Dessa har bl.a. använt just dykning och träning som metoder att förändra sitt liv.

Enskilda samtal erbjuds ungdomarna som ett komplement till diskussioner i grupp. Dessa handhas av erfarna socionomer. Fördelen med dessa samtal är att kunna "fånga upp" frågor som inte alltid lämpar sig att ta upp i en grupp. Det ger också möjligheter att ge ett mer individuellt utformat stöd.

Utbildning i kostlära, grundläggande anatomi, beroendelära, "vardagspsykologi" mm anpassas till ungdomarnas ålder, mognad och intresse. Detta för att kunna skapa både en inre och yttre förändring och insikt. Här använder vi oss av redan upparbetade kontakter med läkare, socionomer, dietister som alla har utbildning och erfarenhet för respektive område.

Föräldrastöd/nätverksarbete är en viktig del i programmet. Eftersom en persons övervikt påverkar samtliga i en familj lägger vi ner mycket arbete på att mobilisera positiva krafter i det egna nätverket av familj, släkt och vänner. Här kan framförallt föräldrarna stödja och tipsa varandra. Även föräldrarna erbjuds enskilda stödsamtal och familjesamtal. Erfarna socionomer ansvarar för detta arbete.

Demokrati och delaktighet är viktiga ledord för stiftelsens verksamheter. Det innebär att deltagande familjer har stor möjlighet att vara med och utforma programmet utifrån egna idéer och tankar. Därför bör denna projektbeskrivning ses som en plan som självklart kommer att kunna revideras beroende på deltagarnas egna initiativ.

Ett team av socionomer, läkare, dykinstruktörer, klätterinstruktörer, kostrådgivare m.fl. stödjer ungdomarna under minst två år. Individuella planer kommer att utformas med stor betoning på det egna ansvaret över sitt liv. Kontakterna med ungdomarna är mer intensiva det första året och med en successiv nedtrappning under det andra året.

Verksamheten bedrivs främst under tid då ungdomarna är lediga från skolan dvs eftermiddagar, kvällar, helger och lov. Vi är medvetna om att skolk p.g.a. rädsla att bli mobbad förekommer. I dessa fall kan vi även samarbeta med familjen och aktuell skola under lektionstid. Målet är att ungdomarna gradvis ska "stå på egna ben" men ändå känna ett tydligt stöd från projektet. Gamla ungdomar kan också utgöra ett utmärkt stöd för nya.

Eftervård/uppföljning/återfallsprevention

Precis som vid arbete med drogmissbrukare bedömer vi att risken för "återfall" i gamla vanor som stor. För att bemöta detta kommer ett program för prevention att byggas upp. En idé är att bilda en form av kamratstödsgrupp där gamla ungdomar alltid kan hämta ny kraft och inspiration vid tendens till "återfall". De ska också alltid känna sig välkomna att ha en informell kontakt med projektet. Personalen kommer även att aktivt arbeta med uppföljning och genom detta minska risken för återfall.

Förebyggande arbete

Eftersom stiftelsens intentioner är att kombinera vård med förebyggande arbete kommer vi även i detta projekt att försöka att "stämna i bäcken". Ambitionen är även att fånga upp ungdomar med tidiga signaler på övervikt. Här kommer vi att samarbeta med skolornas elevhälsovård. En ide är att f.d. överviktiga i samarbete med personal föreläser på skolor.

Samarbetspartners

Vi har redan informerat elevvården på ett flertal skolor i Stockholms län där intresset är stort. Vi samarbetar med lokala gym, dykskolor, dansskolor, simhallar, föreningar m.fl. Stiftelsens redan etablerade nätverk av läkare, dykinstruktörer m.fl. används också.

Inledande kontakter om samarbete har tagits med "de överviktigas riksförbund" samt överviktsenheten vid Huddinge sjukhus. Överviktsenheten ser fördelar att vi kan minska deras kö samt att de kan hänvisa vissa ungdomar till oss. Vår ambition är att bygga upp samarbete med andra verksamheter i syfte att stödja varandra i metod-, kvalitet-, utbildningsfrågor mm.

Dokumentation/utvärdering/kvalitetssystem

Våra läkare utför kontroller /mätningar före, under och efter programmet för att kunna redovisa resultat på ett korrekt sätt. Tester av bla vikt, kondition, sammansättning av fett-muskelmassa, blodtryck mm utförs under hela projektiden.

Genom ett dagbokssystem kan ungdomarnas utveckling att kunna sammanställas (med avkodning av identitet) som en uppmuntran till andra. En oberoende referensgrupp kommer att sammanställas som ett "bollplank" för projektet. Här kan kunskap och nya idéer på ett smidigt sätt tas upp och förverkligas. Stiftelsens redan utarbetade system och rutiner för klagomål, sekretess, etik mm tillämpas i syfte att säkerställa en jämn kvalitet.

Ideologi/grundsyn

Stiftelsens verksamheter är starkt influerade av existensialismen och ett hollistiskt tänkande. Det innebär en tro på att de flesta kan göra aktiva val angående inriktningen av sitt liv. Att kropp och själ intimt påverkar varandra och bör vara i "balans". Det innebär en helhetssyn som är en mycket positiv människosyn: det finns alltid möjlighet att välja en ny livsstil!

Nyskapande

Enligt våra efterforskningar finns det inga befintliga verksamheter som har samma bredd och djup. Oftast överbetonas ett eller några områden. Vår ambition är att vara heltäckande och med hög kvalitet inom respektive område. Att stiftelsen har snart 15 års erfarenhet av liknande beroendefrågor och ungdomsarbete minskar också risken för onödiga "nybörjarfel".

Stiftelsens samarbetspartners har en stor samlad erfarenhet och drivkraft att vilja hjälpa utsatta människor. Genom ett tvärprofessionellt samarbete mellan läkare, socionomer, dietister, "friluftsexperter" m.fl. uppnås också en unik blandning. Möjligheten att arbeta förebyggande och med redan uppkomna problem "under samma tak" synes också vara unikt. Genom det "goda exemplets makt" är vår förhoppning att vara inspirationskälla för andra.

Framtiden

Projektet planeras att bli en permanent verksamhet genom att skapa stöd från flera håll: fonder, sponsring, vårdavgifter från kommun/landsting, EU-bidrag. Här kan betonas att projektledaren varit drivande att starta pilotprojekt tidigare, Mellanvårdsprojektet, med stöd från Socialstyrelsen. Det började i projektform och är idag en permanent verksamhet för unga drogmissbrukare. En erfarenhet av att bygga upp och göra projekt permanenta finns således. Vår plan är att, som ett komplement till det individuella arbetet, även försöka påverka ansvariga myndigheter att ta mer ansvar för dessa frågor, främst runt det praktiska ansvaret för enskilda. Inledande kontakter har tagits med flera kommuner, Landstinget i Stockholm, Folkhälsoinstitutet, intresserade riksdagsmän, regeringsföreträdare m.fl.

Kompletteringar.

Kamratstöd

Eftersom ÖVP är ett nytt projekt saknas det "gamla" ungdomar som redan genomgått viktninskning. Samtidigt är vår erfarenhet att just kamratstöd från personer som kommit tillrätta med något problem är ett ovärderligt stöd.

Det kan på ett utmärkt sätt komplettera insatserna som görs av professionella yrkesmän/kvinnor. Vi har därför utökat vårt nätverk med några "unga vuxna" som tidigare varit överviktiga. De lever nu ett harmoniskt liv med "stabil" vikt. De har bl.a genom dykning och träning lyckats med sin viktninskning. Vi är övertygade om att dessa kommer att kunna göra goda insatser som kamratstödjare eftersom "de varit där själva" och "vet vad det handlar om".

Nätverk för liknande projekt

Ett av ÖVP:s mål är att skapa ett nätverk för liknande projekt. Planen är att sammanställa projekt i Sverige, oavsett huvudman, till en nätverkskatalog.

Det skapar sedan en fantastisk möjlighet för de ingående enheterna att hämta inspiration och stöd från varandra. Det bör också bli en utmärkt faktabas för de som vill starta liknande verksamheter. Enligt våra efterforskningar saknas detta idag. (Stiftelsen har utfört ett liknande uppdrag när det gäller "mellanvård för ungdomar". Det blev ett mycket uppskattat nätverk med ca 60 enheter som sammanställdes till en katalog.)

Idrottshögskolan i Stockholm.

Vi har börjat en diskussion med skolan om olika typer av samarbete: vetenskaplig utvärdering av projektet, deras elever som utbildas till hälsopedagoger kan hjälpa till med hälsoprofiler och fysiska aktiviteter, använda deras pool vid dykövningar, mm. Deras bedömning (som är rent objektiv) är att projektets upplägg synes adekvat.

Det verkar, oavsett hur samarbetet i detalj kommer att utformas, som en mycket lovande kontakt.

KF:s provkök

Vi har nu ett klart uttalat löfte från KF om att kunna använda deras provkök vid matlagningskurser. Eftersom det är ett företag som börjat ta ansvar vid ex mindre exponering av chips vid kassorna, känns det extra roligt.

Stiftelsen ungdomsvård

Föräldraträff

Vi har nu haft en lyckad föräldraträff för intresserade föräldrar.

Föräldrarollen vid övervikt, beroende och medberoende mm diskuterades.

Samtliga familjer upplevde att de insatser som de erbjudits från samhällets sida

varit verkningslösa samtidigt som deras barn nu var mycket motiverade att delta i

Överviktsprojektet. Olika finansieringsvägar diskuterades men det är ytterst tveksamt om

familjerna själva har möjlighet att stå för några kostnader. Flera hade i andra sammanhang haft

kontakt med Socialtjänsten som de uppfattade som "tröga" och mest intresserade av att

"spara". Föräldrarna uppfattade det som mycket positivt att träffa andra föräldrar med

liknande problem. Att inte vara ensam med sina bekymmer, samt tips från andra under

sakkunnig ledning gav "mersmak" för samtliga.

Även om någon klar finansiering ännu inte finns avslutades mötet i en positiv

anda. Eftersom motivation är en "färskvare" synes det dock ytterst angeläget att den nu

motiverade gruppen kan få det stöd de önskar.

Lite fakta om några av de enskilda barnen som vi har kontakt med.

1. Flicka, 15 år, 166 cm lång och väger 86 kg, föräldrarna skilda. Egna mål med att delta i projektet: "Gå ner i vikt, drömvikt på ca 60-65 kg, bli normal"
2. Pojke, 13 år, 143 cm lång och väger 60 kg, börjat få problem med värk i leder. Egna mål: "gå ner i vikt och få lättare att röra sig".
3. Pojke, 15 år, 175 cm lång och väger 90 kg, föräldrarna skilda. Egna mål: "vill gå ner i vikt, omvandla fett till muskler".
4. Pojke, 12 år, 165 cm lång och väger 80 kg, Egna mål: "Vill gå ner mycket i vikt".
5. Flicka, 16 år, 162 cm lång och väger 100 kg. Föräldrarna skilda. Multiproblemfamilj.
6. Pojke, 15 år, fadern död, började "tröstäta" tillsammans med modern i samband med detta OSV.

Adress: Brännkyrkagatan 25, 118 22 sthlm.

Tele: 08-642 38 35. /070-602 38 35

E-post: mvp@telia.com

www.ungdomsvard.se

Ansökningsblankett ÖVP

Datum:

Namn:

Personnummer:

Vårdnadshavare/föräldrar:

Övrig familj:

Bostadsadress:

Telefon:

Mobil:

E-post:

Nuvarande skola/arbete:

Befintlig läkarkontakt ang övervikt:

Övrig kontakt inom skola/socialtjänst:

Längd:

Vikt:

Befintliga fritidsintressen:

Egna mål:

Nu startar

Ö_{ver} V_{ikts} P_{rojektet}!

För barn och ungdomar som vill uppnå varaktig viktminskning.

ÖVP erbjuder:

- * Roliga aktiviteter bl.a simning, cykling, styrketräning och dans.
- * Spännande friluftsliv bl.a dykning, paddling och klättring.
- * Praktisk matlagningskurs i god och nyttig mat.
- * Samtal, mentorskap och support.
- * Individuellt utformade program.
- * Långsiktigt stöd under ca. 2 år.
- * Anhörig program.

ÖVP består av ett nätverk med socionomer, läkare, dietist och dykinstruktörer m.fl.
Huvudman är Stiftelsen ungdomsvård som är ideell och icke vinstdrivande.
Stiftelsen har bedrivit ungdomsvård sedan 1991.

projektledare Sven Rollenhagen

dykinstruktör Annette Jonasson

Välkommen!

Överviktiga ungdomar får hjälp

Bergsklättring, dykning och matlagningskurser ska få unga att gå ner i vikt

Antalet överviktiga barn och ungdomar ökar stadigt i samhället. Det vill Stiftelsen ungdomsvård på Södermalm sätta stopp för. Det genom att erbjuda överviktiga ungdomar personliga matlagnings, dyk- och klättringskurser.

– Vi har sett en ökning av barn och ungdomar som gått upp i vikt, men inte får hjälp snabbt nog, säger Sven Rollenhagen, projektledare på Stiftelsen ungdomsvård. Därför startas "Överviktsprojektet". Det vänder sig till barn och ungdomar som ligger i gränslandet mellan att vara överviktiga och ha fått diagnosen fetma. De som ännu inte remitterats till sjukvården, men inte kan ta sig ur den onda cirkeln av egen kraft.

– Ofta finns det ett livsstilsval inom familjen med onyttig mat och för lite rö-

»Fakta: Från brottslighet till övervikt

◆ Stiftelsen ungdomsvård startade 1991. Den är ideell och icke vinstdrivande. Stiftelsens ändamål är att förebygga och motverka missbruk, kriminalitet, våld, rasism och social utslagning av barn och ungdomar. Hittills har stiftelsen främst fokuserat på rehabilitering av unga missbrukare.

Den som vill veta mer om överviktsprojektet kan ringa: 08-642 38 35

relse. Ungdomarna går i mammans och pappas fotspår.

Förutom Sven Rollenhagen, som är socionom, består teamet i projektet av dyk- och klätterinstruktörer, läkare, kostrådgivare och dietister.

Kropp och själ i balans

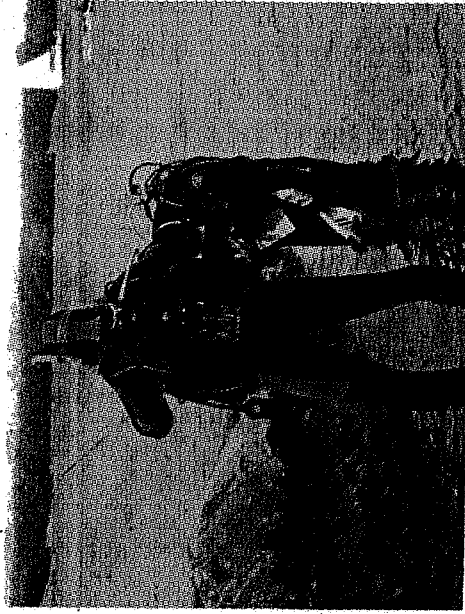
Arbetet i projektet kommer att genomföras av ett holistiskt tänkande. Överviktiga ungdomar mår ofta både fysiskt och psykiskt dåligt på grund av sin övervikt. Där- för måste både kropp och

själ komma i balans.

– Det finns en trend i samhället där vi tar till mediciner- ning om något är fel. Det kan vara bra ibland, men det räcker inte att enbart äta medicin för att motverka depression, säger Sven Rollenhagen.

De överviktiga ungdomarna kommer att erbjudas aktiviteter som dykning, klättring, paddling, simning, cykling och dans.

Träningsdoserarna kommer att ökas successivt. Meningen är att livsföringen ska ändras i grunden.

Dykning kan vara ett sätt att bli av med sin övervikt.

FOTO: SUZANNE HAATANEN

– Vi kommer att ta ut svängarna rejält. Det går inte att ha kvar chipspåsen i ena handen. Det blir tuffa tag, men också schyssta. Det ska kännas lustfyllt och aktiviteterna görs alltid på ungdomarnas villkor, säger Sven Rollenhagen.

Parallellt med friluftsaaktiviteterna kommer det

inom projektet att erbjudas kurser i nyttig matlagning.

Vidare anordnas samtal och mentorskap. Programmen kommer att vara individuellt utformade och pågå i ungefär två år.

Projektet kommer att smyga i gång på Södermalm. Men alla överviktiga barn och ungdomar i Stockholm

är välkomna att kontakta stiftelsen. Inledande kon- takter om samarbete med överviktigheten vid Hud- dinge sjukhus och de över- viktigas riksförbund har ta- gits.

Projektet är planerat att fi- nansieras genom avgifter från kommun och landsting. Resterande utgifter hoppas stiftelsen täcka genom bi- drag från fonder samt sponsring. Kostnaden för barn och ungdomar som an- mäl sitt intresse för pro- jektet är inte fastlagd, men Sven Rollenhagen garan- terar att den blir låg.

– Egenavgiften ska bli så nära noll som möjligt. Det här är en målgrupp som ofta redan är ekonomiskt utsatt. Kanske använder vi oss av en taxa jämförbar med kollo- versamheten.

DANIEL HENRIKSSON

daniel.henriksson@innetidningspress.se

NR 16
17-23 APRIL
2001

För tretton år sedan grundade Sven Rollenhagen stiftelsen ungdomsvård. Huvudinriktningen har hittills främst varit att arbeta med unga missbrukare. Hörstenarna i arbetsmetoden, ett aktivt friluftsliv och mental träning, kommer nu även att tillämpas i "Överviktsprojektet".

FOTO: DANIEL HENRIKSSON

Stiftelsen ungdoms vård.

Verksamhetsrapport för år 2003.

adress: Brännkyrkagatan 25, 118 22 Stockholm

tel: 08-642 38 35, 070-602 38 35

fax: 08-641 38 34

e-post: mvp@telia.com

hemsida: www.ungdomsvard.se

pg.: 61 56 47-5

orgnr: 802401-4378

INLEDNING

Stiftelsen har under året i huvudsak bedrivit verksamhet i

Mellanvårdsprojektet-MVP samt Centrum För Mellanvård.

En planering av ett nytt projekt för överviktiga barn och ungdomar har startas, se bilagda pm!

UNGDOMAR

Vi har under verksamhetsåret haft ett flertal ungdomar både formellt inskrivna samt informella kontakter med gamla adepter. I de fall då det behövs en omplacering har vi ofta varit delaktiga i den första kontakten med nästa "länk".

Vi har även hjälpt till med utslussning av ungdomar från behandlingshem.

En utvärdering av samtliga ungdomar som har varit inskrivna i verksamheten har slutförts. Registerutdrag från polisen och sammanställning av bakgrund har skett. De preliminära resultaten synes goda. Merparten av ungdomarna blir drogfria och laglydiga vilka är de primära målen.

Av det femtiotal "gamla" ungdomar som varit inskrivna har det förekommit kontakt med ett flertal. Detta är ett viktigt stöd eftersom många kriser inträffar efter en tids drogfrihet.

Genom regelbunden närvaro på Sergels torg kan vi fånga upp gamla adepter som återfallit.

PERSONAL/NÄTVERK

Sven Rollenhagen har varit heltidsarbetande och Anette Jonasson timanställd.

Anette är dykinstruktör och arbetat med dykutbildning, klättring, ridning mm.

Ett flertal personer har på ideell basis hjälpt till under året bla en speciallärare.

Vi har nu ett väl utvecklat nätverk av olika yrkesgrupper som ställer upp för verksamheten.

Gamla ungdomar har också hjälpt till vid inskolning av nya.

PRAKTIKPLATSER

Vi har under året samarbetat med flera företag i olika branscher. Ungdomarna får viktig arbetsträning, gemenskap, normalisering mm genom praktiken. De

personliga handledarna blir ofta förebilder och goda vänner med ungdomarna.

Detta är ett utmärkt sätt att lotsa in på ordinarie arbetsmarknad. I flera fall har ungdomarna fått vanlig anställning efter praktiktiden.

FRITID

Under året har vi ägnat oss åt en mängd olika aktiviteter.

Styrketräning, gympa och badminton varje vecka samt bio och teater ngn gång i månaden. Vi har även haft friluftaktiviteter i form av långfärdsskridskor, klättring, vandring, kajakpaddling mm. Det allmänt ökande intresset för friluftsliv medför att även våra ungdomar blir intresserade. Ett viktigt område är dykning som lett till flera positiva resultat. En stor fördel är att total drogfrihet är nödvändigt samt den stora möjligheten till yrkesutbildning och spännande arbete. Våra främsta samarbetspartners har varit Scubapro(utrustning) samt Oceanic dykskola.

ANHÖRIGA

Vi har nu provat att ha mer "hemma hos" kontakter med de anhöriga vilket leder till mer öppna och avspända relationer till familjerna. Föräldrarna är ju bokstavligen på hemma-plan och känner sig mer trygga. Lunch på stan samt en hel del telefon-support har också förekommit. Formella utvärderingsmöten med socialtjänsten har skett regelbundet.

LOKALEN

Efter ett mödosamt arbete med helrenovering blev lokalen färdig lagom till jul. Ungdomar har tillsammans med Sven Rollenhagen arbetat med bla målning. Lokalen fyller nu Stiftelsen behov av kontor, samlingslokal, lager för friluftsutrustning mm.

SKÄRGÅRDSKRAFT

En av ungdomarna har gjort praktik hos tillsynsman Johan Stake på Bullerön. Detta friska arbete i skärgården uppskattas oftast även av de mest inbitna storstadsbor. Johan är den viktigaste resurspersonen för de som behöver komma bort ett tag och börja tänka på sin framtid.

Vi har även tagit kontakt med liknande personer och familjer i skärgården för samarbete.

FUTURUM

Ett samarbete med Futurums ungdomshem har inletts. Futurum är ett stabilt och tryggt ungdomshem i Stureby och drivs av Sociala missionen. En elev har haft sitt boende på Futurum samtidigt som hon deltagit i MVP:s verksamhet med bla praktik och fritidsaktiviteter. Samarbetet har fallit väl ut och kommer att fortsätta under nästkommande år.

CENTRUM FÖR MELLANVÅRD

Då vi sett ett ökat intresse av att starta och utveckla olika projekt "på hemmaplan" såg vi ett behov av ett gemensamt forum. Därför har vi startat "Centrum för mellanvård" (CMF) De första målen för CMF har varit att:

- * skapa en nätverks-katalog över olika mellanvårdsprojekt (första upplagan "slutsåld" en andra upplaga kommer att läggas ut på internet.)
- * ordna träffar där gemensamma frågor kan diskuteras (Vi har ordnat en lyckad träff med ca 20 deltagare från hela landet)
- * ge stöd och råd till de som vill starta eller utveckla mellanvård (vi har haft rådgivande samtal med flera enheter)

Tanken är att vi som arbetar med mellanvård skall kunna stödja varandra och tillsammans värna om kvalitén i våra program.

UNIC

Vi tillhör också ett globalt nätverk med ungdomsprojekt från hela världen. Det är socionomen Hans Knutagård, verksam i Skåne, som sammanställt en databas som även finns på Internet. Vi har haft ett visst utbyte med ett Grekiskt projekt utanför Aten och planer finns på att "byta" ungdomar under en begränsad tid, i stil med utbytesstudenter.

"BARA FÖR TUFFA TJEJER"

Ett nytt mentor-projekt inriktat på att förebygga missbruk bland "tjejer" har startats. Tanken är att erbjuda en personlig mentor i form av en kvinna med ett passionerat intresse för någon äventyrssport ex dykning. Genom att vara en positiv förebild kan nya intressen skapas och den negativa trenden vändas.

ÖVERVIKTSPROJEKTET

Stiftelsen kommer under nästa verksamhetsår att starta ett pilot-projekt för överviktiga barn och ungdomar. Se separat bilaga!

ÖVRIGT

Avslutningsvis ber jag att få tacka samtliga ungdomar, anhöriga, personal, placeringsenheten, Stockholms socialförvaltning, styrelsen, praktikplatser, bidragsgivare, min familj samt övriga engagerade personer för ett gott samarbete och med förhoppning om fortsatta framgångar under kommande verksamhetsår.

**ETT SPECIELLT TACK RIKTAS TILL FÖLJANDE
BIDRAGSGIVARE:**

**Alcro/Beckers
(färg till renovering av lokalen)**

Stockholm mars 2004

Sven Rollenhagen

Curriculum vitae.

Sven Rollenhagen

590206

Blecktornsgränd 1

118 24 Sthlm

b:08-644 57 02, a:08-642 3835

070-602 38 35

UTBILDNINGAR OCH PRAKTIK

Grundskolan, Jordbromalmsskolan, Haninge 1972-75

Gymnasieskolan, N-linjen, Haninge 1975-78

Militär grundutbildning, Skytteplutonchef, I 1, Kungsängen 1978-79

Kom.vux. Kemi 1981

Socionomexamen (Sociala linjen, Östersund) 1982-86

140 p

Forskningsförberedande kurs(D-kurs) 10 p 1986

Praktik: fältassistent i Eskilstuna ht 1983

kollektivledare Timråkollektivet vt 1985

Maria ungdomsenhet 2 v, vt-85

Uppsatser/projektarbeten: "Alkohol i ett historiskt perspektiv",

"Elevhemmet Hinden- omsorg från vaggan till graven",

"Narkotikamissbruk i Sverige-Ideologier och behandlingsmodeller",

"Medlevarskap-Möjligheter och begränsningar".

Undersökning av elevers fritidsaktiviteter på en Högstadieskola i Eskilstuna.

Kurs i "ADDIS"(beroende diagnostik). 1990.

Kvalitetssäkring och ledarskap, 5 p kurs, Sköndalsinst.

1998-99

ARBETSLIVSERFARENHET

Under skolåren: Städare, mattläggare-lärling, skogsplantering samt hjälpte min far i hans företag (antikvitetsaffär, inredningsarkitekt mm).

Efter värnplikten: Oljesanering, grovarbetare arkeologisk utgrävning(Riksdagshuset), lärarvikarie, daghem, portvakt Långbro sjukhus, Folkkampanjen Nej till kärnkraft, skogstaxering, elevassistent, vårdare hemlösa, alkoholister, narkomanvård

Under Högskoletiden: Sommarjobb på seglarläger för ungdomar, vårdare akuthem för kvinnor med barn(missbruk), narkomanvård.

1986-90: Socialsekreterare och projektmedarbetare sd4, Södermalm, i en ungdomsgrupp med trad. arbete samt ett projekt i syfte att utarbeta metoder för att förebygga HIV bland ungdomar.

1990: Kampanjledare Bjorligruppen(sammanslutning av svenska och norska behandlingshem)

Sedan 1990-Initiativtagare och chef för Mellanvårdsprojektet-MVP.

1996- Startade Centrum För Mellanvård ; ett nätverk för mellanvård i Sverige

ÖVRIGT

Ledare och styrelseledamot i Fältbiologerna i Haninge 1976-1980

Övervakare samt kontaktperson åt ett flertal ungdomar, 1986-1994

Handledare åt ett flertal studenter från Socialhögskolan, Polisen mm

FRITIDSINTRESSEN

Träning, friluftsliv, dykning, mat, snickra, resor, musik mm.

FAMILJEN

Sist men inte minst viktigt är min familj som består av sambo och två barn.